

Yhteystiedot:
Teemu Kettunen
Ekoenergiavastaava
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kotkankatu 9
00500 Helsinki
(09) 228 08 289
041 5076637
teemu.kettunen@sll.fi
www.norppaenergia.fi

LIITE 3. Norppaenergiamerkki – Suomen luonnonsuojeluliiton energian ympäristömerkki

Kriteerit

Sisältö

1 Saatteeksi.....	2
2 Merkin käyttöoikeus.....	2
3. Kriteerit.....	3
3.1 Vesivoima.....	3
3.2 Bioenergia.....	3
3.3 Tuulivoima.....	4
3.4 Aurinkoenergia.....	4
3.5 Sähkön tuotantomaata koskevat kriteerit.....	4
3.6 Energiansäästöpalvelut.....	4

1 Saatteeksi

Norppaenergia-merkki on Suomen luonnonsuojeluliiton myöntämä energian ympäristömerkki, joka osoittaa kuluttajille ympäristön kannalta parhaat energiamuodot. Norppaenergia-merkki myönnetään tuulivoimalla, biopolttoaineilla, vanhalla vesivoimalla ja aurinkopaneeleilla tuotetulle energialle sekä energiansäästöä edistävillä palveluilla.

Norppaenergia-merkin tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian kysyntää ja kannustaa yrityksiä tarjoamaan uusiutuvista energianlähteistä tuotettua energiaa. Voimakas huoli ilmastonmuutoksesta on viime vuosien aikana lisännyt paineita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Kiinnostus ympäristömerkittyä energiaa kohtaan on kasvanut selvästi.

Suomen luonnonsuojeluliitto tekee yhteistyötä Ruotsin luonnonsuojeluyhdistyksen, Svenska Naturskyddsforeningenin kanssa energian ympäristömerkinnän kehittämiseksi ja yhtenäisten, pohjoismaisten vihreän sähkön markkinoiden luomiseksi. Järjestöt ovat sopineet, että yritykset voivat myydä Bra Miljöval -merkillä varustettua sähköä Suomessa ja Norppaenergia-merkillä varustettua Ruotsissa.

Tässä julkaisussa esitellään Norppaenergia-merkin kriteerit, jotka ovat voimassa 1.1.2009 alkaen. Tavoitteena on kehittää kriteeristöä edelleen siten, että se ohjaisi mahdollisimman tehokkaasti energiantuotannon ympäristövaikutusten vähentämiseen.

2 Merkin käyttöoikeus

Norppaenergia-merkin käyttöoikeus voidaan myöntää:

- Yritykselle, joka myy Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerit täyttävää energiaa. Pääsääntöisesti sekä energian tuottajan että jälleenmyyjän tulee hankkia merkin käyttöoikeus.
- Yritykselle, joka tarjoaa Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerit täyttäviä palveluita.
- Yritykselle, joka käyttää tiloissaan tai tuotannossaan norppamerkittyä sähköä tai lämpöä. Norppamerkityn sähkön/lämmön tulee muodostaa 100 % yrityksen käyttämästä sähköstä/lämmöstä. Tapauskohtaisesti merkin käyttöoikeus voidaan myöntää myös ison yrityksen yksittäiselle osastolle tai toimipisteelle, joka käyttää norppamerkittyä energiaa. Yritykset voivat käyttää Norppaenergia-merkkiä myös tuotteiden pakkauksissa, mikäli tuotteen valmistuksessa käytetty sähkö on kokonaan norppamerkittyä.

3. Kriteerit

3.1 Vesivoima

Norppaenergia-merkki myönnetään vesivoimalla tuotetulle sähkölle seuraavin kriteerein:

- Vesivoimalaitoksen tulee olla valmistunut ennen vuotta 1996. Tämän jälkeen toteutetut tehostamistoimenpiteet Suomen luonnonsuojeluliitto hyväksyy tapauskohtaisesti.

Energiayhtiön hakiessa vesivoimalaitoksen sähköntuotannon liittämistä Norppaenergia-merkin piiriin Suomen luonnonsuojeluliitto voi asettaa energiayhtiölle liittämisen ehdoksi kalatien rakentamisen. Ehdon asettamisesta päätetään yhteistyössä energiayhtiön ja asiantuntijatahojen kanssa.

1.1.2009 Norppaenergia-merkin piirissä olevien vesivoimalaitosten osalta selvitetään kalatien rakentamisen tarpeellisuus yhteistyössä energiayhtiöiden ja asiantuntijatahojen kanssa kunkin vesivoimalaitoksen osalta erikseen. Kalateiden rakentamisesta päätetään selvitystyön jälkeen voimalaitoskohtaisesti vuoteen 2010 mennessä.

Vesivoimalla sähköä tuottavan yhtiön on toimitettava Suomen luonnonsuojeluliitolle selvitys vesivoimalaitoksen teknisistä tiedoista, luvista ja ympäristövaikutuksista sekä mahdollisista toteutetuista ympäristönsuojeluhankkeista. Tiedot tulee päivittää tilintarkastuksen yhteydessä.

Vesivoimayhtiön tulee toteuttaa lupaehdoissa määrätyt velvoitteet.

3.2 Bioenergia

Norppaenergia-merkki myönnetään uusiutuvalla bioenergialle. Sähkön- ja lämmöntuotantoa koskevat samat kriteerit. Norppamerkityksi energiaksi lasketaan laitoksen tuotannosta vain se osuus, joka on tuotettu Suomen luonnonsuojeluliiton kriteerien mukaan. Uusiutuvista biopolttoaineista sähköä tai lämpöä tuottavan yrityksen on laadittava selvitykset tuotannon hiilidioksidipäästöistä sekä polttoaineista ja niiden alkuperästä. Selvitykset toimitetaan Suomen luonnonsuojeluliitolle tilintarkastuksen yhteydessä.

Energian tulee olla tuotettu seuraavilla polttoaineilla:

- metsähake
- puru
- kuori
- puuperäiset jäteliemet
- ruokohelpi
- olki
- energiapaju
- mädättämällä tuotettu biokaasu
- kaatopaikoilla talteen otettu kaasu
- puuperäiset jalosteet kuten pelletit

Mahdollisesti myös muut energianlähteet voidaan hyväksyä. Jätteen tai turpeen poltolla aikaansaatu energiaa ei kuitenkaan voida hyväksyä merkin piiriin.

3.3 Tuulivoima

Norppaenergia-merkki myönnetään tuulivoimalle sillä ehdolla, että voimala ei sijoitu:

- Luonnonsuojelualueille¹
- Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille² ja kulttuuriperintöalueille³
- Kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeille lintualueille (FINIBA)⁴

¹ Luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvat kohteet, Natura 2000 -alueet, erämaa-alueet ja kaavojen suojelualuevaraukset.

² 1) Luonnonsuojelulain mukaiset maisema-alueet. 2) Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 5.1.1995. 3) Putkonen, L. (toim.) 1993. Kansallismaisema. Ympäristöministeriö, Vantaa.

³ 1) UNESCO:n maailmanperintökohteet. 2) Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto - Ympäristöministeriö. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu 16. Helsinki 1993.

⁴ Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 17.8.2001. Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. [www-dokumentti]. <<http://www.birdlife.fi/suojelu/paikat/finiba/finiba-johdanto.shtml>>.

3.4 Aurinkoenergia

Suomen luonnonsuojeluliitto ei aseta aurinkoenergialle erityisiä kriteerejä.

3.5 Sähkön tuotantomaata koskevat kriteerit

Norppaenergia-merkki voidaan myöntää Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa tai Norjassa tuotetulle sähkölle. Ruotsalaisen, tanskalaisen tai norjalaisen voimalaitoksen tulee olla Ruotsin luonnonsuojeluyhdistyksen (Svenska Naturskyddsföreningen, SNF) Bra Miljöval -lisensoima. Luvanhaltijan on toimitettava ulkomaisesta hankinnasta selvitys tilintarkastuksen yhteydessä.

3.6 Energiansäästöpalvelut

Norppaenergia-merkki voidaan myöntää palveluille, jotka edistävät energiansäästöä tai energiatehokkuutta. Suomen luonnonsuojeluliitto myöntää merkin yritysten tarjoamille palveluille tapauskohtaisesti.